

Ehdokashakemusten tarkastaminen ja puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten keskinäisen järjestyksen määrittäminen ehdokaslistojen yhdistelmää varten

Aluevaalilautakunta 10.03.2025 § 10
1650/00.00.00/2024

Valmistelija lakiasianjohtaja Johanna Aalto p. 050 434 6544

Selostus asiasta **Yleistä**

Vaalilain 31 §:n mukaan aluevaalien osalta ehdokashakemukset käsittelee aluevaalilautakunta. Ehdokashakemukset käsittelevä viranomaisena on näin ehdokaslistojen yhdistelmän rekisterinpitäjä. Tietosuojaseloste aluevaalien osalta on julkaistu Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Vaalilain 35 §:n mukaan aluevaalilautakunnan on tutkittava, onko ehdokashakemukset ja ilmoitukset vaaliliitosta ja yhteislistasta jätetty sille laissa säädetyssä määräajassa ja onko asiakirjat laadittu laissa tai sen nojalla säädetyin tai määrätyin muodoin sekä ovatko ehdokkaat vaalikelpoisia ja onko heidän ehdokkuudelleen muutoin laissa säädettyä estettä.

Vaalilain 36 §:n mukaan ehdokashakemukset niihin liitettyine asiakirjoineen tarkastetaan 34. päivänä ennen vaalipäivää pidettävässä kokouksessa. Jos ehdokashakemusta taikka ilmoitusta vaaliliitosta tai yhteislistasta ei ole annettu viranomaiselle määräajassa, se jätetään tutkimatta. Puolueen, yhteislistan tai yhteislistaan kuulumattoman valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehelle on viipymättä huomautettava, jos:

- 1) ehdokashakemusta taikka ilmoitusta vaaliliitosta tai yhteislistasta ei ole tehty tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti taikka ehdokashakemukseen ei ole liitetty tässä laissa edellytetyjä asiakirjoja;
- 2) ehdokashakemusasiakirjoja ei muusta kuin 1 kohdassa mainitusta syystä voida pitää lainmukaisina; taikka
- 3) ehdokkaaksi on asetettu henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen tai joka on asetettu samoissa vaaleissa ehdokkaaksi kahdella tai useammalla listalla.

Vaaliasiamiehillä, joille huomautuksia on tehty, on oikeus tehdä huomautuksista johtuvat oikaisut sekä täydentää ehdokashakemusta ja siihen liitettyjä asiakirjoja 12.3.2025 ennen klo 16. Saman ajan kuluessa vaaliasiamiehellä on oikeus tehdä tarvittavia ehdokkaan nimeä, arvoa, ammatta tai tointa sekä kotikuntaa koskevia tarkistuksia. Jos huomautus koskee ilmoitusta vaaliliitosta, puolueiden vaaliasiamiehillä on oikeus antaa yhteinen kirjallinen ehdotuksensa ilmoituksen korjaamiseksi. Vaaliasiamiehellä on saman ajan kuluessa oikeus poistaa ensin mainitussa lainkohdassa tarkoitettu ehdokas (vaalilaki 38 §).

Vaalilain 37 §:n mukaan 34. päivänä ennen vaalipäivää pidettävässä kokouksessa määrätään myös puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten keskinäinen järjestys ehdokaslistojen yhdistelmää varten.

Aluevaaleissa arvotaan

- 1) vaaliliittoon kuulumattomien puolueiden ja vaaliliittojen keskinäinen järjestys;

2) vaaliliitossa sen muodostaneiden puolueiden keskinäinen järjestys; sekä
3) yhteislistojen keskinäinen järjestys.
Yhteislistaan kuulumattomat valitsijayhdistykset järjestetään
aakkosjärjestykseen.

Aluevaalilautakunnalle on jätetty määräaikaan (4.3.2025 klo 16) mennessä
tarkastettavaksi seuraavat ehdokashakemukset niihin liittyvine
asiakirjoihin:

Eläinoikeuspuolue r.p.
Kansallinen Kokoomus r.p.
Kristallipuolue r.p.
Liberaalipuolue – Vapaus valita r.p.
Liike Nyt r.p.
Perussuomalaiset r.p.
Suomen Keskusta r.p.
Suomen Kommunistinen Puolue r.p.
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.
Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.
Vasemmistoliitto r.p.
Valta kuuluu kansalle r.p.
Vapauden liitto r.p.
Vihreä liitto r.p.

Seuraavat puolueet ovat ilmoittaneet vaaliliitosta:

- Kansallinen Kokoomus r.p. ja Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.
- Valta kuuluu kansalle r.p. ja Vapauden liitto r.p.

Myöhästyneistä hakemuksia ei ollut.

Toimivalta

Vaalilaki (714/1998) 4 luku

Esittelijä	aluevaalilautakunnan puheenjohtaja
Päätösehdotus	Aluevaalilautakunta 1. tarkastaa ehdokashakemukset niihin liittyvine asiakirjoihin ja päättää mahdollisten huomautusten tekemisistä vaaliamiehille; ja 2. määrää puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten keskinäisen järjestyksen ehdokaslistojen yhdistelmää varten.
Päätös	1. Aluevaalilautakunta tarkasti ehdokashakemukset niihin liittyvine asiakirjoihin ja päätti tehdä tarkennukset Vasemmistonliiton, Suomen Keskustan ja Vihreän liiton vaaliamiehille koskien yhden ehdokkaan arvoa, ammattia tai toimea. Vaaliamiehen tulee vastata tarkennuksiin 12.3.2025 ennen klo 16. Muilta osin ehdokashakemukset ja niihin liittyvät asiakirjat todettiin annettujen määräysten mukaisiksi. 2. Aluevaalilautakunta totesi, ettei yhteislistoja tai valitsijayhdistyksiä ollut ja määräsi näin ollen vaalilain 37 §:n mukaan puolueiden ja vaaliliittojen keskinäisen järjestyksen ehdokaslistojen yhdistelmää varten seuraavasti: 1. Vihreä liitto (86 ehdokasta)

2. Kristallipuolue (1 ehdokas)
3. Vasemmistoliitto (86 ehdokasta)
4. Suomen ruotsalainen kansanpuolue (1 ehdokas, vaaliliitossa)
5. Kansallinen Kokoomus (85 ehdokasta, vaaliliitossa)
6. Liike Nyt (2 ehdokasta)
7. Suomen Keskusta (86 ehdokasta)
8. Suomen Kristillisdemokraatit (66 ehdokasta)
9. Vapauden liitto (8 ehdokasta, vaaliliitossa)
10. Valta kuuluu kansalle (6 ehdokasta, vaaliliitossa)
11. Suomen Kommunistinen Puolue (5 ehdokasta)
12. Eläinoikeuspuolue (1 ehdokas)
13. Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (86 ehdokasta)
14. Perussuomalaiset (63 ehdokasta)
15. Liberaalipuolue - Vapaus valita (3 ehdokasta)